

Druhá veľkonočná nedeľa

7. apríla 2024

Jn 20, 19 – 31

Milé sestry a bratia v Kristovi

Dnes - na záver veľkonočnej oktávy - chce Cirkev zhrnúť svoju skúsenosť so zmŕtvychvstalým Ježišom. Po prvých stretnutiach, v ktorých prebleskovala nová nádej, dnes evanjelium naznačuje, že cesta učeníkov k viere nebola jednoduchá, stretnutí so zmŕtvychvstalým bolo treba viac. A boli intenzívnejšie.

Dnešné evanjelium naznačuje, že Ježiš pri týchto stretnutiach musel prekonávať prekážky na strane učeníkov. Musel prejsť cez zabarikádované dvere, ktoré naznačujú zabarikádované srdcia, musel prekonať sklon postaviť vieru len na fyzickom dôkaze, ako sme videli u apoštola Tomáša.

Naznačuje to aj naše problémy so zmŕtvychvstalým Ježišom. Aj my máme často zabarikádované srdcia, ovládané strachom a smútkom. Chýba nám otvorenie sa pre novú budúcnosť, ochota kráčať dopredu. Radšej spomíname na to, čo bolo a zabúdame, že život nikdy nestojí, vždy kráča ďalej.

Ježiš musel prekonať ustráchané srdcia učeníkov. Pre toho, ktorý vyšiel von z hrobky uzavretej ťažkým kameňom, to nebol až taký problém. Ale otvoriť nanovo srdcia učeníkov - to bola úloha, ktorú Ježiš nemohol spraviť bez ich pričinenia.

Srdce zabarikádované strachom, smútkom, rozčarovaním má podobný účinok ako zabarikádované dvere: uzatvára nás do seba. Ani nám dnešným kresťanom príliš nepomôže spomínať len na to, čo bolo kedysi, chrámy, ktoré boli plnšie; na veriacich, ktorí boli horlivejší ako sme my. Týmto izolovaním sa do minulosti, ešte viac znechucujeme seba aj iných. Ako hovorí Anselm Grün, benediktínsky mních, ktorý sa vyzná v psychológii človeka: „smútok obmedzuje ľudské srdce, zatiaľ čo radosť ho rozširuje. Typickým pre smútok je vísanie na minulosti, vtedy bolo všetko lepšie a krajšie. Pohľad do minulosti zaslepuje človeka pre prítomnosť.“ A ďalej hovorí: „smútok oslabuje kontemplatívnu myseľ. Slniečny lúč neprenikne cez hĺbku vody a záblesk svetla neosvetlí zatemnené srdce...“ Akoby tu Grün diagnostikoval aj naše dnešné kresťanstvo. Aj my veriaci sme často ponorení do nostalgie za minulým.

Východisko nie je v nejakej silenej radosťi, vo vonkajšej pretváрке, v usmievaní sa nasilu. Východisko je v zápase s pokušením smútku. Jedná sa o pokušenie, ktoré síce nikdy úplne neprekonáme, ale učme sa s ním bojovať, nenechajme sa ním ovládnuť. Naučme sa otvárať pre to nové, čo spolu s Kristom môžeme konať. Tak, aby nás neovládol smútok, neovládala minulosť, ale výhľad na to, čo môžeme dobré spraviť.

Ježiš aj dnes chce vstúpiť do našej cirkvi, len neraz pri tom musí prekonať tie zabarikádované dvere nášho strachu, nášho upnutia sa na minulosť. Ježiš Kristus zmŕtvychvstalý prechádza aj cez tieto dvere, nenechá sa zastaviť. A aj od nás chce, aby sme aj my vedeli vyjsť do dnešného sveta.

Spôsob nám ukázala druhá časť dnešného evanjelia, ktorá sa udiala o týždeň po prvom stretnutí so zmŕtvychvstalým Pánom. Ježiš znova prichádza cez zatvorené dvere. Snaží sa povzbudiť vieru

učenikov, osobitne apoštola Tomáša. Reaguje na Tomášovu túžbu dotknúť sa jeho rán, presvedčiť sa o ňom fyzicky.

Dotknúť sa rán je symbolický úkon. Aj nám naznačuje, že si o Ježišovi nemáme robiť len nejaký idealizovaný obraz, Ježišovmu zmŕtvychvstaniu naozaj predchádzala smrť a jeho rany. Tie nakoniec dodali zmysel, otvorili cestu Ježišovmu novému životu. Tak je to aj s nami. Aj naše rany, ktorých sa bojíme, nás môžu niečo naučiť. Ani my sa nemusíme siliť do pozície supermanov, ale máme robiť to, čo život od nás vyžaduje.

Apoštoli nakoniec dospeli k vlastnej premene. Prvá cirkev potom bola príkladom toho, ako vedeli vzájomne byť spolu, pomáhať si, niesť kríže a rany svojich životov. Je to veľká výzva aj pre nás – po 2000 rokoch, aby sme sa aj my pokúsili výzvu Krista žiť nanovo.

Viliam Arbet